



**Міністерство освіти і науки України
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів
України
Національна академія наук України
Одеський державний екологічний університет
Національний ботанічний сад імені М.М. Гришка**

МАТЕРІАЛИ

**Третьої Всеукраїнської
науково-практичної конференції
«Євроінтеграція екологічної політики
України»**

м. Одеса

20 жовтня 2021 р.

Міністерство освіти і науки України
Міністерство захисту довкілля та природних ресурсів України
Національна академія наук України
Одеський державний екологічний університет
Національний ботанічний сад імені М. М. Гришка

МАТЕРІАЛИ

Третьої Всеукраїнської науково-практичної
конференції
**«Євроінтеграція екологічної політики
України»**

20 жовтня 2021 р.

м. Одеса

Одеса

Одеський державний екологічний університет

2021

УДК 502.34:327

М 34

Матеріали Третьої Всеукраїнської науково-практичної конференції «Євроінтеграція екологічної політики України». Одеса, Одеський державний екологічний університет. 2021, 201 с.

Друкується за рішенням оргкомітету конференції.

Третя Всеукраїнська науково-практична конференція «Євроінтеграція екологічної політики України» проведена кафедрою екологічного права і контролю Одеського державного екологічного університету та Національного ботанічного саду імені М. М. Гришка НАН України. В роботі конференції прийняли участь представники Міністерства екології та природних ресурсів України, Державної екологічної інспекції України, органів місцевого самоврядування, Національної Академії наук України, вищих та загальноосвітніх навчальних закладів.

В збірнику наведені матеріали, які висвітлюють головні екологічні питання України і їх вирішення шляхом Євроінтеграційного процесу збереження довкілля.

Відповідальний за випуск:
кандидат географічних наук, доцент
Бургаз О.А.

Матеріали друкуються у авторській редакції і відповідальність за їх зміст несуть автори. Оргкомітет конференції претензії з цього приводу не приймає.

ISBN 978-966-186-169-4

© Одеський державний
екологічний університет, 2021

РЕЗОЛЮЦІЯ

ТРЕТЯ ВСЕУКРАЇНСЬКА КОНФЕРЕНЦІЯ «ЄВРОІНТЕГРАЦІЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ»

Одеський державний екологічний університет

Кафедра екологічного права і контролю

20 жовтня 2021 р.

1. Схвалити заслухані на конференції доповіді.

2. Викликає занепокоєння факт порушення строків проведення реформування в країні дозвільної системи у сфері промислового забруднення відповідно умов Директиви 2010/75/ЄС. В Україні немає нормативно-правових актів, що встановлюють перелік найкращих доступних технологій та методів управління. Гранично допустимі викиди та гранично допустимі скиди забруднюючих речовин не відповідають вимогам Директиви 2010/75/ЄС. Тому, не втрачає актуальності і необхідності прийняття Закону «Про запобігання, зменшення та контроль промислового забруднення» в найкоротші терміни, задля подальшого виконання Плану. Тому, учасники конференції звертаються до Міндовкілля України прискорити проведення реформування дозвільної системи у сфері промислового забруднення.

3. Для підвищення ефективності євроінтеграційного процесу в напрямку екології, необхідно розробити загально-методичні підходи до збереження довкілля, з можливістю урахування окремими регіонами наявності і екологічного стану природних ресурсів, економічних, соціальних, політичних та інших факторів.

4. В Україні йде процес імплементації Водної Рамкової Директиви 2000/60/ЄС, стратегічною екологічною ціллю якої є досягнення/підтримання

«доброго» екологічного стану поверхневих та підземних вод. Особливе місце посідають транскордонні водні об'єкти.

На конференції підтримано пропозиції щодо необхідності прискорення процесу налагодження міжнародного співробітництва України у сфері охорони та раціонального використання ресурсів транскордонних водних об'єктів. Доцільним є розробка та реалізація природоохоронних заходів в рамках роботи міжнародних басейнових організацій, участь у міжнародних проектах та координація діяльності з пошуку інвестицій на покращення екологічного стану басейну водного об'єкту, посилення відповідальності за виконання міжнародних зобов'язань щодо реалізації спільних планів транскордонних басейнів.

5. З огляду на необхідність формування системи інтегрованого управління природокористуванням, імплементувати в систему управління територіальним розвитком інноваційні формати платформної взаємодії влади, громад, бізнесу і населення, спрямовані на створення просторових структур полісуб'єктного управління природними ресурсами як економічними активами у територіальних утвореннях, формування бізнес-екосистем територій, впровадження, організаційних, електронних інформаційно-комунікаційних і фінансово-економічних механізмів взаємодії населення громад, публічного та підприємницького секторів у вирішенні питань територіального розвитку.

6. Рекомендувати всім профільним установам продовжувати науково-практичну роботу з розробки та запровадження сучасних науково-методологічних основ щодо екологічних засад інтродукції, збереження, збагачення і ефективного використання біорізноманіття в умовах кліматичних змін. Активізувати роботи у профільних екологічних та ботанічних установах з моніторингу стану рідкісних і ендемічних видів рослин з подальшим удосконаленням методів їх вивчення та охорони в умовах *in situ* і *ex situ* з врахуванням сучасного світового та європейського досвіду.

7. Зважаючи на те, що інтродукція рослин є одним із важливих чинників збагачення фіторізноманіття культурфітоценозів, необхідно удосконалювати методи відбору, критерії оцінки та можливості впровадження нових видів і

форм рослин у відповідні ценози, та таким чином запобігти потраплянню і неконтрольованому розповсюдженню агресивних інтродуцентів у місцеву флору.

8. Зважаючи на досвід країн ЄС та інших держав щодо визначення інвазійного потенціалу інтродуцентів, реєстрації та контролю чужорідних видів рослин, які потребують першочергового вивчення і моніторингу у місцевих екосистемах з метою запобігання біологічних інвазій, необхідно в Україні запровадити подібний реєстр як «Чорний список рослин» або «Чорна книга рослин», у якому буде відображено інвазивні види рослин та запропоновано ефективні заходи з їх фітосанітарного контролю.

Голова організаційного
комітету конференції,
ректор ОДК У,
д. ф.-м. н., проф.



Степаненко С.М.

ЗМІСТ

Секція ГЛОБАЛЬНІ ТА РЕГІОНАЛЬНІ ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ

Гопаченко О.Д. ПОКРАЩЕННЯ РОДЮЧОСТІ ҐРУНТІВ МЕТОДОМ СИДЕРАЦІЇ.....	12
Горбань Н.І., Дерев'янка Д.С. ОЦІНКА ЕКОЛОГІЧНОГО СТАНУ ОЗЕР СЛОВ'ЯНСЬКОГО КУРОРТУ МЕТОДАМИ БІОІНДИКАЦІЇ.....	16
Григор'єва Л.І., Макарова О.В. ПРАКТИЧНА РЕАЛІЗАЦІЯ СПОСОБІВ БІОЛОГІЧНОЇ РЕКУЛЬТИВАЦІЇ І ДЕЗАКТИВАЦІЇ КОМПОНЕНТ ПОРУШЕНИХ ЕКОСИСТЕМ.....	21
Єрмішев О.В. ЕКОЛОГОЗАЛЕЖНІ ОСОБЛИВОСТІ ВЕГЕТАТИВНОГО СТАТУСУ НАСЕЛЕННЯ ЛЬВІВСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	24
Звір Г.І., Попович М.І. Гринчишин Н.М. СТІЙКІСТЬ АНТАРКТИЧНИХ ШТАМІВ БАКТЕРІЙ ДО ДІЇ СИНТЕТИЧНИХ ПЛІВКОУТВОРЮВАЛЬНИХ ПІНОУТВОРЮВАЧІВ.....	28
Клестов М.Л. ЕКОЛОГІЧНІ ПРОБЛЕМИ РЕГІОНУ ПОНИЗЗЯ РІЧКИ СУЛИ.....	31
Клименко А.В. АНАЛІЗ СТАНУ ЗАЛИШКІВ ВІКОВОГО СОСНОВОГО ЛІСУ НА ТЕРИТОРІЇ ЖИТЛОВОГО МАСИВУ «СОЦМІСТО» В КИЄВІ.....	33
Svitlana Kovalenko, Roman Ponomarenko, Yevhen Ivanov ANALYSIS OF CHANGES IN THE CONTENT OF SULFATES IN THE RIVER PSEL.....	38
Єгорова О.В., Козидуб С.В. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ВИКОРИСТАННЯ АКВАЛЬНИХ КУЛЬТУР В УКРАЇНІ.....	42
Черних С.А., Лемішко С.М., Копіцин О.О. ЕКОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ ФУНГІЦИДНИХ ПРЕПАРАТІВ ДЛЯ ЗАХИСТУ ЯЧМЕНЮ ЯРОГО ВІД ХВОРОБ В ПІВНІЧНОМУ СТЕПУ УКРАЇНИ.....	44

ANALYSIS OF CHANGES IN THE CONTENT OF SULFATES IN THE RIVER PSEL

Svitlana Kovalenko, Roman Ponomarenko, Yevhen Ivanov
National university of civil defence of Ukraine

Ecology directly affects human health and quality of life. Today, the main environmental problems associated with the planet's hydrosphere are the conditions for providing the population with quality drinking water and the ability to improve its quality. The problem of water quality assessment at the present stage is important and of paramount importance and occupies a central place in water protection activities [2]. The ecological problem of protection of the hydrosphere at the economic and man-made level has a significant impact on the ecological state of surface water bodies, which requires monitoring studies using modern interactive online cartographic resources.

In Ukraine, almost 80% of the population is supplied with drinking water from surface sources, in particular, almost 75% – from the Dnieper. It is part of the Dnieper river basin (it is a left tributary of the Dnieper river). It flows within the Sumy and Poltava regions and is a cross-border watercourse: 70% of the river is located in Ukraine and 30% – in the Russian Federation. The total catchment area of the Psel River is 22,800 km², of which 16,270 km² is located within Ukraine. About 10 small reservoirs have been created on the Psel River. Most of them are located at HPPs (Nizivska, Malovorozhbyanska, Mykhailivska, Bobrivska, Shyshatska, Ostap'evska, Sukhorabivska). The right tributaries of the Psel River are Oleshnya, Sumka, Vorozhba, Mezhyrichka, Grun, Vuzka, Vovnyanka, Balakliyka, Khorol, and the left – Udava, Syrovatka, Vilshanka, Budyłka, Borovenka, Vepryk, Bobryk, Lyutenka.

The State Agency of Water Resources has launched an interactive map «Monitoring and environmental assessment of water resources of Ukraine». On the map you can track the monitoring data of surface water bodies for a certain period of time on such indicators as nitrates, nitrites, phosphates, ammonium ions, sulfates.

Based on the monitoring data of the State Agency of Water Resources, an analysis of changes in the ecological status of the indicators - chlorides in the river Psel for 2010-2020. The analysis was carried out on the basis of data from 6 water sampling posts in the Psel River (Figure 1): 1) Psel River, 528 km, Krasnopil district, administrative road of the city; 2) Psel River, 480 km, the village of Velyka Chernetchyna, the administrative road of the city above the technical water intake of Sumy; 3) Psel River, 444 km, Chervone village, below Sumy, administrative road of the city; 4) Psel River, 405 km, Bishkin village, administrative road of the city; 5) Psel River, 350 km, Kaminne village, administrative road of the city, border of Sumy and Poltava regions; 6) Psel River, 172 km, Velyka Bagachka urban-type settlement, technical water intake of the settlement [2].



Figure 1 – Schematic placement of the existing 6 checkpoints of water intake, according to which the study was conducted (names are given in the original language)

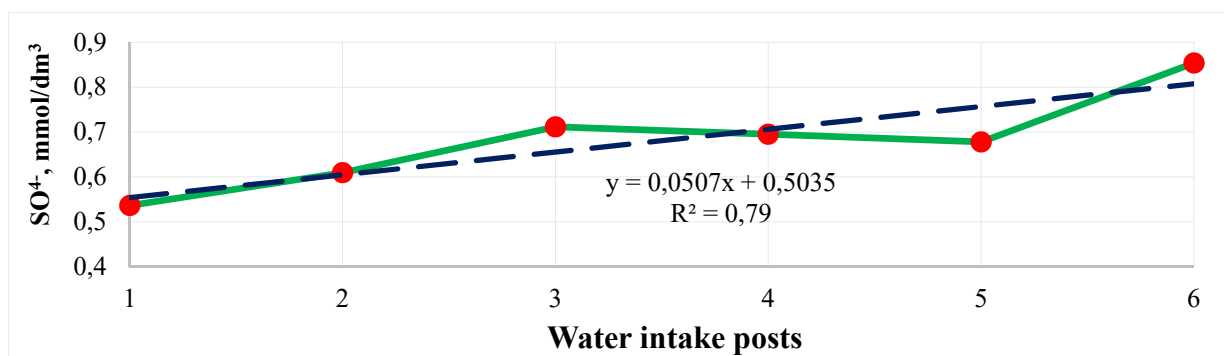


Figure 2 – Average annual concentrations of sulfate ions at the posts of water intakes of the river Psel for the period from 2010 to 2020

Table 1 – Average annual data on the content of pollutants in total for posts 1 – 6.

Years	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020
Average annual values (SO ₄ ²⁻), mmol/dm ³	0.633	0.907	0.810	0.752	0.795	0.721	0.581	0.450	0.457	0.735	0.495

After analyzing Figure 2, we can conclude that in the Psel River there is an increase in sulfate content. In post 5 there is a significant decrease in the content of sulfates. The decrease may be due to the fact that this post is located on the border of Poltava and Sumy regions of Ukraine. There are no nearby wastewater discharges into the Psel River.

REFERENCE

1. On approval of the Procedure for state water monitoring: Post of the Cabinet of Ministers of Ukraine of September 19, 2018 № 758 Kyiv: website. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/758-2018-%D0%BF#Text>.
2. Ponomarenko R.V. Scientific and theoretical bases of reduction of technogenic loading on systems of water supply of region taking into account the basic principles of basin management of water resources: monograph / R.V. Ponomarenko, Ukraine, 2020, p. 112.
3. Kovalenko S.A., Ponomarenko R.V., Assessment of the impact of anthropogenic load on the ecological condition of the Dnieper basin / S.A. Kovalenko, R.V. Ponomarenko // Proceedings of the III All-Ukrainian scientific-practical conference «Prospective technologies for ensuring the safety of life and longevity», Ukraine, 2021, pp. 113 – 115.

Наукове електронне видання

Матеріали
Третьої Всеукраїнської науково-практичної конференції
«Євроінтеграція екологічної політики України».

Укладач:
доцент кафедри екологічного
права і контролю ОДЕКУ Бургаз О.А.

Видавець і виготовлювач
Одеський державний екологічний університет
вул. Львівська, 15, м. Одеса, 65016
тел./факс: (0482) 32-67-35
E-mail: info@odeku.edu.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 5242 від 08.11.2016